

Landskap: SkåneHärad: OnsjoSocken: AshUppteckningsår: 1870 taletUpptecknat av: Alans OhlssonAdress: Ash pr SöderarpBerättat av: Ola Ohlsson född 1816
Elna Ohlssdotter
Född år 1817 i Ash.

Uppteckningen rör förhållandet mellan Ashs boar och
slättboar samt uppbyggdare under tidernas lopp.

Ashs socken var skogsbygdens yttersida utpost mot slätten och intog genom detta bage om sju ståll.
Innag till grannsocknen var och Ashs boarne fick dörför
i hela slättboarne yttre, skogsboar utan benämning
med namnet us bilare antagligen med hänsyn till
att skogen var så gles att den gav yttre märrvad av-
kastning till avsalem och angränsarkerna var torra
och höglända så att höstrosdamer varo klena. Socknen
är den högländaste i Malmöhus län. Inget vatten-
drag rinner till Ash, alla flyter därifrån. Därfor
var det klent beställt med orråningarne i Ash.

I ena åkerläggen var dock följd av den arldiga kulturen och komplexiteten särskilt boidja och fälde komforten och gav anden goda skordan.

Ashögarne ansågs allt alla ställboar vara storitare och mer av hovligt dumma varför allt gjordes för att på ställboarne till drift amnes.

I foljd av sitt lage var Ash en högplats, särst. för dem som annade sig uppåt, som för dem som annade sig utan ställen. I Ashs by var högpunktens nodd där skulle dragnare justa ut, där var lämpligt bête ställe, och därifrån var medförfarande att vilket holl man än annade sig.

Een morgon var Per Jyppsons full med Barnböcks boar & Basingar & viken varit efter vadlass i ställhuset som även hörde till Barnböck, Garvare Daniel Petersson och ~~nya~~ och en del andra Ashs boar häftades handelsvis varit i Ashs by. Daniel Petersson som var en

stor spjutte sade till de andre: Vad far jog om jog
kan märta alla Baringans po. På Jeppsons gård
till att skälla som hundar? John, krogaren Jons
Jonassons son, sade snart han du det ~~så~~ tyder
jog in på ett omloq. Med Daniel Pettersson i spetsen
gav de sig iväg till På Jeppsons gård där Baringas
stodo i klungor och pratade med varandra.

Daniel Pettersson började sambala med dem
och efter en stund sade han till ärende. Han hade
haft en mycket var hund, men den hade dött
föregående kväll. Han hoddde att på de flesta stat-
ten på slotten, där som var så gott om mat,
hade de ett par hundar på varje gård och frågade
efter om något av dem hade hund att undvara.
Det hade de alla, somliga mer än en. Det tyckte
Daniel Pettersson var bra men han hade en egen hund,
han var lite kinkig med tydet på hundens skall.

Om det var möjigt ville han gärna höra dem hämma
husdans skall. Det hade Baringara ^g varit för. De
klämde i den em efters den ande med att hämma
^{em} denna bundans skall. Nu hade Daniel Pettersson
uppnått sitt syfte, tyckte att inget av deras skall
passade för hans oros, bod om misakt för besväret
han vällat och sade adjo.

Krogare sonin fick bjuda om laget, ty Daniel Pettersson
hade infriat sitt vad. Dåta har han hittat här i Åtta på 1840-talet.

På Trollholms ^{ods} ~~g~~ var det enligt fiskerikommisarie
förbjudet att salja skog. Arrendatorerna skulle ha
husbehovs ved men inte mera än som tillräckl. de
fins ^g lov att avyttra därav. Det hörde ^g arrendo-
torernas skogsbygden så strängt på vilan det var
möjigt att röla mycken ved och användes på matluna
hos dem utan ställboar. På 1830-talet hade en ställbo
kört till utvisningshärd i Ramslösa och kom

dîr på knallstukten för att hantla sig ett lass.
 Gardens drängar skulle fälla trädet men han ville
 endast ha toppen den kvällen. Drägode drängarna
 att om de kunde visa honom ungefär var
 trädets topp föl vid fallningen, så ville han
 ställa sin vagn so allt toppen vid fallet föll
 där, varpå de endast hade att saga den från
 fram stammen, därför var det till att hägra
 de grenar som stod för mycket utåt bort och
 lagga upp på toppen, så var lasset färdigt.

Drängarna lyckades att det var det både knukt och
 klok förlag. Utöhalade sin förmåning över att in i he skog
 var person kunnat tanka på mögl i den vagn. Såsom
 vonda skogsarbetare var det här att utvisa platsen
 där toppen kom att fälla vid fallningen. Stålborn kände
 vagnen en och stälde den efter anvisning. På drängarnes
 uppmaning togs hästarne ifrån och ställdes med bältsfordet

framför sig till dörjan. Fällningen gick raskt. Det var
smäckras långa härd i Ramstögs arnja som föllo ned
påt, sen föllet var böjat och krätsch. Där låg ställdons
vagn splittrad i tvären båtar och en tje. Hörnen var reh-
tigt utvisad så att det blev full hoff utan den tunga
bokslöppen. Till vaga på förleten blevo hästarne skramla
av den skarpa skallen då triotuppen trappa vagnen,
föllo - skin och kunde ej uppblås förrän dagen därpå.
Den val utländska planen att bekämpa dessa restloss
visade sig vara olämplig att utföra i praktiken.
Ställdons vagn var så illa knässad att den enda ej frit
att ställa i ordning egen uti brukbar skick. Kunderna
hade böter på arbetsvagnar och sålde ställdon en ny.
Så blev allt godt och bra igen.

Den handelse som jag nu skall skildra hande
och ~~är~~ ^{i mitten} av 1850 talet. En ung kraftig ställdo, som
var på tillfälligt besök i Åstorp vid landsvägen

och kom där i samtal med byens ungdomar som på
kvällen samlats. Slättbow skräi med sina kroppsknäftr
och hans växt talade för att han kunde vara i besittning
utav ovantliga sidanta. Krukmakarna i Kvidinge brukade
den tiden att själv köra till handländena och marknader
med sina tullvärteringar. Godset var väl omvänt med halm-
bara men transporten fick likväl utföras försiktigigt så
att ej bräckgods uppstod. Vid tillfället ~~det~~ som jag har
skildrat stod det sidant lerkärlsläss : dock på vagen.
En illistig slacks proppre vände sig till den starka slätt-
bon och sao till honom: Hur stark du är, nu jag
inte ^{är} allt kan mätta det stora lässet som står där och
peksede emot lerkärlsläset. Det måtte vara en sma-
sike inför slättbow gick bort och satte sin kraftiga
skuldra emot det jämförörlisvis lätta lässet och kroksch.
där lågo alla lerkärlen i vagen och slättbow, som väntat
ett kraftigare motstånd, földe med ifollst. Krukmakaren

som ägde hasset kom tillstades. En ilmnunge pojken som var upptrovt till dändet, avlägsnade sig från uppgoetiken med orden: Detta är ut som förselans stygge. Stallbon fick betala de sörderstagna leverorna med nog i över tretio riksdaler. Ettu hade antagligen ej funnit sitt äldrande lass, men efter denna belöning var han nog på det klara med, att de varo ej lämpliga för kroftjor.

En Åkts bo hade nogit slags uppgoelse med en man som bodde i den så kallade kroftkogen i Södra Restor.

På morgonen vandrade Åkts boen åt sidan, passerade Åkarpsgatjan gårds och Åkärps bbo. Nu är jag på den riktiga stallbygden tankte han då han i Håstenslouvs by gick i åster för att komma till södra Restor. När Åkts boen gick dit styckvis insag han att målet för vandringen ej var längt avlägsnt och vände sig med frågan: om han kunde få besked var den mannen som han sökte bodde och namn de männen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9981

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Det var en ung dräng som låg på dikeskanten, systerbänk
med åtta axlar mellan möl innundiga i kolossal flöde
vat, en så kallad landgang, skuren tvärt om en limpa av
ett hisjunds vikt och var landgangens förliebne föredels-
eller hälst en tunn. Den tilltalade drängen pekade med
den ena foten åt det hålet som huknoken var och
fortsatte med ena angruppen på flötmåten. Belederit före
föll Asks boen så genom lättsättet, att han såde till
drängen: Kan du göra ytterligare en lika låt åttord
skall du få en dalor. Drängen avvände porslända med
den handen som ej var bunden av flötmåten. Stoppas dor
det var ytterst svart åt att få upplysningar om vagen
på stållbygden, folket hade genen ej reda på namnete
by. En Asksbo omtalade följande ej särdeles upplysning
som han erhållit på stället vid forslagan om vagen
tier åt uppgivet ställe: Ni ska fört full höger och sen till
vänster så kommer ni till det stället där jag tappar

hyulet en gang i fjol när jag varit vid kvaramen, sedan
 tar vi lite längre fram så kommer vi till den vagn
 brunnan där mitt föl sprang över i går, så trog jag,
 att det stället som ligger där, är det vi frågar efter.
 Man hunde henna då man sag de valliga maträtter
 som medföredes när husborren och drängarna fram
 meddelat kommo till skoga för att hämta eldebrand.
 Den bestod av en kokad skinka eller också ett bogstyrcke
 fläsk av fyra eller fem tuns tycklik noga köttkorvar
 om en alns längd och vallig ask fyrd med svinfötter. En
 limpa om minst ett hundrads rikt och två eller tre
 kakor sötbrod så kallat kagebrod. En stor flaskar med
 bionvin fanns även med. Där åtts när de kommo till
 skogen, sedan var trädern voro fallna och färdiga att lossa
 på vognarna och tredje gongen när lassern voro färdiga
 och innan hemresan anträddes. Sysslebygden var med
 för att fordra hästarna. Denne är flottmat och körer bila

11. 3981

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

liden som han gick och såg till hästarna och ända.
ät han maten tillsammans med husborden och
drängarna. Brönnin hördes men ej till överdrift. Det
förlätsköt och de vilda flömmatarna med hov, hand
en mängd aprik. Skogsägaren och dennes drängar varo
med och fälde tråden och intjorodas att delta i val-
pognaden. Fläcket var val sällan obetydligt rökt och
endast uppvänt, ej rökt enligt skogsbor begrypp, var-
fore dessa gjorde obetydligt besked vid valpognaden.

Hai i skogsbygden sades det, antagligen med tanke
på de vilda massor av mot som invandrigades under
skogshästarna, att då en slättbo om morgonen kom
ut på godsettiogen för att hava sin avföring, måste
han flytta sig innan te gånger, urakthölls han
det, så fick han sofflana överfulla med avföring.
Med uppbyggdarnas förorening hävds boarne ej var det ut
annat förhållande. De var kruka och fyndiga, ville

12. 3981

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

bete
sina dragon var de för gott funno och hölls för i all-
mänhet vara mer av lovligt märke.

De kommo i vildiga karavaner på hundratals och ännu
mer, & när de stora marknaderna varo i Malmö, Lund
och Landskrona, lastade med alla slags skogsäster,
mäst brader. Längjämnen köptes & var ligast på beställ-
ning och användes i furukrogarne utan köpmän.

Fall följd av sin rölevana varo uppbyggdane q sa tach-
zamma driftsättar som statthållare, det kunde knop-
pat ifrågakomma. Deras arar varo i regel sna i och
nytända och avryttades - ~~med~~ da de hade ett om-
fartyg - mit brotthogen av tolv kvarter. Kämparna
ville gärna ha arar som röde sig hvile och saljona
prisade sina dyr. En som skulle salja sina arar,
frimboil sätta bevis på deras härlighet och nörlighet,
och han med dem kost allra mit på tolv dagar, utan att
under tiden behöva sitta på dem med tagelsvärten.

När det var tungt voglay hade de klena orarna knappast förmåga att draga lasset upp i den a. Att a landsvägen varande tiden.

Om av mig har ju muntlade gavaren Daniel Pettersson var en ovanlig kraftig karl. Han var en gång uppe vid den tiden då en Göingebo kom körande där upp med ett litet broläss efter ett par klena orar. Daniel Pettersson gick bort efter om tog fast i det lna hulit och höll det, så att orarna orkade ej med lasset. Den som kunde värda sig emot lasset och soig da Daniel Petterssons tilltag. Lade här honom att han skulle bli det där, ty orarna var klens men ville han taga ett livslag med honom själv, så var han beredd därvid. Daniel Pettersson som var både vig och stark, antog utmaningen och gick med Göingebo ut på marken vid sidan om vägen där brottningen föregick. Da kom Daniel Pettersson här korts och han sade sedan

efterat att han aldrig kommit till marken med sadan
fast som vid huvudet med denna Goringeborn.

Oknannet på Goringeborna var här Goringafjor.
Erlaka pojkar har funnits på alla platser, jämte i
Ask och. Dessa sjöngs när de lange roderna av ut-
skjutningar kommo: Goringafjor, Goringafjor fitt och
bro, Vell m smaraga mitt honsaso (soppa). Detta
upprepades ideligen. Vad mässing som låg där har
jag g tunnat utforska.

Etter andra slag vägfarande varo från Nara sköbo
kvarad. Dessa körde med häst, alltid inspärmar. Hastarna
varo tetona och röggiga. Lässen bestod av kvarstar, tak-
vidjor och koppars samt hörnor, allt utan egen till-
varkning. Personerna varo ytterst laga men da de fick
utslott sitt lass, blev där nagon kontant behållning
hem till det forntida hemmet. Under sommartiden
fick hästen åtnjö sig med att vid högplatserna

beta på dikeskanten och när han ej var observerad, kunde han i hastigheten maura till sig en och annan mynfull strand från havet akterns därvid. Dåv tiden vapparande ansago ej sidan för nogot fört.

Eva sidana kvast handlade holls bredvid varandra på studstoret, nuvarande Martens torget, i Lund. Den ene ville ha spjutspur ou för traven kvastar (vagnstylen) den andre sätte för sextorsju ou för traven. Den förr namnde frågade den senare hur han kunde sätta kvastar till det priset och tyckte att spjutspuren ou var lagt pris och tillade att han hade ej gett nogot försikt som han bundit sina kvastar av för det hade han tagit på grannens skog. Den andre svarade: Jag har tagit (stulit) mina kvastar färdiga, det är vinst att ihop. På samma sorg holls handel med ett slags slöjd ålstur, även färdiga vagnstyrel. I äldre tider vore ej nogarne lagade med sten, varför vagnstyrelen vore

oskodda, ej försedda varken med skenor eller ringar av jern. Dessa hjul kallades siltweds hjul och fördrode till omsorgsfullt arbete utav bilverkarna, för att vara både bra och enörliga prästutnämningarne.

Lunds marknader varo alltid ansedda för fest dagar och folket reste milt längt ifrån del sasom nöje. En grupp marknadsbesökande stodo på torget och samtalade. Som de stodo sade den ene: vad ger ni mig om jag giv bord till den uppbyggdaren, som står där och saljer hjul och får honom till att sätta fel på sin egen vara? Vi bjuda in omloaga ~~säts~~ du lykas i motsätt fall får du bjuda, sagt och överens kommit bla svaret. Förslagsställaren gick bort och började se på de torfförda hjulen och frågade efter priset på dem. Detta nämndes, men han tyckte att det var högt och frågade om han hade hjul till lägre pris. Köraren uppgav sasom orsak till denna förfrågan. Att han hade

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

17-3981

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

börjat en vagn utan sin granne. Den vagnen hade gamla
och dåliga tyglar och det var av dem hade under tiden
gått sönder. Nu fördrade ägaren, att där som kört
sönder tyglen skulle skaffa nya tyglar i stället för de
sönder köpta. Det ansåg hantagaren sig skyldig till, men
tyckte allt det behövde givana först klassig vara, endast att
den var ny. Uppbyggdaren tog sig en fundering på saken
och böjade hela s tyglar samt drog fram ett par
tyglar, som visades för köparen under orden: Här skall
mannen på det här som inte är för dåliga f goda,
dem ska ni ja billigt.

Köparen tyckte likväl att priset var för högt. Hade vunnit
sitt vad och avlogsnade sig med sitt sällskap.

Ett särskilt slag av vagnsande handlande varo
tjärengarna. De körde ifran jord och solde tra-
tjara, vilken användes sason vagnsmöja i den
gamla tiden, da vagnarna hade tre axlar och slite

veds fyrl. Det var endast under de varma sommardagarna som detta handel kunde föriiga.

Nai hostkylan kom stelnade tjärar och kunde ej rymma ur mället. Dessa stäckars tjär gjöngar hade den brädeste tollen av alla vaggarande, mest morda som de blevo på klader ~~ansiste~~^{ansiste} och hela Kroppen utav tjärjor.

Lärkorna voro de gladaste utan alla vaggarande handlande. Så hällades dem som voro ej från Lärkeholms gods. Dessa handlade med vattunympar, vattenzian mor och takstigar och hade sedan sammanses hafte liksom monopol på dessa tillverkningar. De körde med hästar, vanligen Ölands hästar och voro dessa alltid välvordade och i gott skick. De körde inspänningar och voro i regel två i sällskap, manen gang före eller fyra. De ville helst ha sina hästar inomhus för natten och hölls dorför tue på sina

19-
3981

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

beständiga ställen. De varo gästa sätta besökare och
var de under kvällens lopp före sangdays sitts i
stugan hörde de alltid berättelser att meddela om
vad som hänt uti omkring i bygden.

Fället kom da ofta att röra sig om godsegaren
Reiser och dennes släkter. Denne Reiser hörde jag av
en Lärka omhörsas som en harsynstös obarmhärtig
godsegare, som plagade sina underlydande i högsta grad
och samlade stor rikedom. Efter en nölliig hemförd till
Lärkeholm varunder han varit i många faror och be-
varligheten hade sinnslagat hos Reiser blivit helt
omvänd. Han blev särskilt en fjeder emot sina under-
lydande och en stor rikedom anslog han till de
släkter som ännu bar hans namn.

Många av dessa Lärkeholmsboar varo formogna.
Traden till pumpastorkarna köptes av dem ifrån Småland
varför dessa borrodes och gjordes färdiga hemma vid

Lärkeholms P. 1860 och 1870-talen försvarade de gamla typiska vattenuppfodringsvägarna, brunnsingen, från vissa gärdar och ersätttes med trapumpor. De mekaniskas verksamheterna hade annat ej påbyt fölverkning och försämring av de ena vanliga frostfria gärds pumparna.

Lärkeholmaren hade allt gänglyft, spamm och hjul, som hörde till pumpen färdigt med sig. Pumpar på 17 aldrars längd varo ej ovantliga och kostade färdigt uppåtta riksdaler alsn. Trädet till en sådan pump fick vara aldelles rokt och kvistfri. Kortare längder varo billigare i pris. Endast funktionsduglig såsom material till pumpen

Om hösten virades dessa pumpar omsorgsfullt med röghalmsband, sedan fört till nödigligt långt av lant halm ställdes runt pumpen för att hindra pumpens frysning under vinterkylan. Då denna virning var färdig, avklipptis alla de lösa halmstråna så att pumpen fick ett smyggt utseende. Från en sådan

pumpning ha vi historien om drängen, som da han
hade vinningen fördig, frågade hushunden om han
skulle svärtas till kleppan förr ad fåre en ställ
o gram, varile hushunden svade: ejor verbed fåren
du vell men sätte intē ill på guren.

Aderton- å freges aldrat steget med en tråd sätta fastad
kostade femtio ore pr aln. kostare längder andal ned tills
fregfem ore pr aln. Vattenvärmornas kostade fregfem
ore pr aln och användes mot takdropp och tills ankla
vattenledningar.

I från Småland kommo mange godfärhandlare
I från Skaraborg kommo vanskedsgrubbarnas som salde
vanskedar vilken tillverkning var en ^{hem.} urgammat industri
i den socknen. De ansogs sig vara tills för mer än de van-
lige krämmarna och kunde omställo, att de hade bekanta
som reste andal till Ryssland och gingo omkring där
på landsbygden och salde vanskedar. Utav dessa hade

här vandrande värskethandlande hörl omtalas hur det
bukades i Ryssland och kunde omtala det i sin tur
hur på orten vilket nägot utgjämnde de gamla före-
ställningar har varit om ryssarna, att dessa knappast
kunde anses som människor, utan på landet byggden där
åt grodor, rölor och allt slags mindre värdig mat.

Värskethandlandena finns ligga i sang med vanliga
sangkläder. Andra kungvandrande finns ligga på golvet
bredvid kakelugnen med en utbredd lanhals huvud till
underlag och häst tärkna till att hava över sig.

På stälbyggnen var det svart att lana hus (i mittloge)
Det ficks inga hästbäcken att hava som sangkläder Det
var åt hoppa ned i halmen så djupt det gick åt
komma ned. Kungvandrande tiggare varo i regel över
fulla av loss, så åt det var oböliga nötkister att
lysa i stugan. I skogsbygden blevo sodana avisade
sooplats i podurangen uti kostället. Somliga sodana

släckan varo so härdade emot kylan att de ville helst sova i halmen drogo tumpporna av sig, breddde desse ut på skären och krogo med i halmen alldetcs matkna. Det var ett radikalt sätt att befria sig från lärrens bêt under nattvilan.

I från Killebungs trakten och Elmhult var handlande som salde knivar och allt slags klämmidler. I från de övriga granntraktena saldes alla slags blodjordade tråvaror. I från Lishults socken fördes stickade stortröjor och långa ylle halsdukar. I äldre tider hade desse stickare även import geträggs sockor som användes till yttarskor, utom dess värliga ullstrumpor da man gick i snö under härliga vintrar men den sortens fotbeklädnad har y används hittimur tid.

Sedan var här de vanliga västgöta knallarna. Väsjölla kallas de här i Ask. De hade nederlag på något bestämt ställe. Fögo därifrån handels

lägger i sina tvärsärkar som de bär på axlarna, halvblen
över bröstet och halvtvären på ryggen. Att kloja varor på
hästrygg brukades ej här. Någon av de mera storslagna
västgötarna "hördé med en häst och vagn", men det var
mera sällsynt. Sömliga hade viträden som kallades
västgötadrängar vilka mot andet i vinsten gingo vörkning
och salde varor. Det var utestulande värnader och sille-
själletter som västgötarna salde. Många av dessa drängar
varo oklara, så att de efter några års tjänst kunde förs
^{handla} för egen räkning. Det kunde även handa att en sådan
dräng gjorde av med allt laget utan att lämna redovis-
ning. Detta hände dock tue sällsyntetens.

Västgötaknallarna hade godt begrepp om att det kunde
bla förtjänst på smuggling och hade handelsförbindelser
med de stora smugglingfirmaerna på västkusten. Där
kunde komma varor till deras nederlag i de mest ^{fattig}
egenomskilda förpackningar, allt ejent för att vilse leda

En also i Holma som hade it sadant nederlag om tolade att till hans gärd avlämnades in kväll it gods som sag ut som en kvarnsten och var adresserat till västgötan. Då denne kom hem händes han vid godset och då det packades upp, var det de skräckaste utländska värnader och sikkvaror.

En Aks bo hade vänt i Helsingborg med ekelbark, två lass, varav det ena drogs av oxen, vilket ofta brukades i äldre tider. När de hölls vid garniset kommo in västgöt och talade vid Aks bön och fragade åt om denne skulle passera Södera Vägen på hinnevagnen och i handelse att så var fallet, om det var möjligt att få skyts till it par packor varor, så skulle han få bra betalt därfor. Åhbo böen gick in på förslaget och varorna skulle avhanttas vid en gärd i Fiborna, som låg en bit ifrån landsvägen. Orskytsen körde till den angivna gärdet och fick packorna på lastade mellan häst och häckarna, med

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

nagöt halm omkring så att det hela sag ut, som det endast varit de gräkmän som varit omkring körbarer, varefter fjärden försattes mot Södra Vram som var det vanliga båtstället. Vid Krapp mötte de nagots tullenokon, så kallades tullskjutningen, där båda Åkes båtar hälla och undersökte hästskjutsen. Där var ej annat än de vanliga varorna "jysand", sätt och en del hushålls artiklar och färgvaror, så att där var ej något att tagga bestag uppho. Sydligvis undersöktes ej årskjutsen, varfore godset kom fram till Södra Vram, där Åkes båm fick sin undtagt tilltagna försellon. Denne lovade att det var sista gangen som han åskjutade vajjötta varor. Hade årskjutsen blivit lika grundligt undersökt som hästskjutsen hade det blivit bestag på sval och som vagn! Sedan 1880 Talet förrummo såväl västgötar som västuds handlande har ifrån detta orten. Tidsförhållandena ändrades och de blev överflödiga.

Dalkusten och dalhöglar gingo även här sason
gårdspäls handlande. De handlade mest med finare stål och
kortvaror, varjor de besökte huvudsakligen stora städerna
och bergsgator. Deras varor hade ingen avsättning, hos det
igenställiga smopoktet. De senaste kullen som gjöll på den
orten varo två syskon från Målung, som vore i Åtta år
1902. En dalkort, likaledes från Målung, gick här på
orten under 1890 talet och salde utslutande skimtröjor
och färdiga pälsvärk till s.k. dalpälsar, som brukades
den tiden här på orten.

De sistnästa slag av gårdspäls-handlande som kommo
till här vore schackepjedarna. De boydale synas tills undan
bojan av 1860 talet och utvecklade sin verksamhet nächt
si till de 1800 talets sistnästa förtal, vore en formlig ländsplaga.
Vad som förras av gamla förråder utan silver och Tern
voro de upphopare av. Allmänheten var underkunna, om
vaendet a sodana saker. Judarna framvisade sitt modum
Skriv endast på denna sida!

bjöds och erbjöd byrte kontant likvid var för dem en fara. Allmänheten hade ej någon insigt om det kultur värde som låg i dessa gamla saker, som hade vänt i hemmet så länge, att de ej mera observerades da de gammalades med det präktiga myra som juden erbjöd. I regel bjöd juden senapspast halva metallvärdet av de saker som han skulle röfva till sig och i de flesta fall lyckades. Angående åtkomstén av sådana metallsaker brydde juden sig ej om. Fjärvar hade därför till fälla truffalle till att hos juden avsätta sitt gods och denne kunde hos sina släktingar i staden få tillfårt saker som varo av tvivelatligt ursprung och fråga om artigkeiten däraff.

På 1870-talet då funktionsherrn var så livligt efterfrågad, var det judarna som i utbyt med till brokigt hantverksteknade eller glaspärfländ tillbytade sig landsbygdens flickor och ekona hantflätor och sedan gjorde sig en handels vinst däri. Det var somma judar som emot

eländiga tyska mysilverböllade klockor, tillbytade sig
landsbygdens karlarnes hedelige gamla dubbeltböllade silver-
klockor för att fåta böllerna byta form, genom att gå igenom
smalt degens gummipapper. Vilev varo de som redan på
1880 talet trod landsbygden folk böjade utbytda dessa
gummicartiklar som da varo okända, om ej dessa samma
schackrjudar. Nu är deras frampart utbytad och det
var hög tid att så skedde.

Nu har jag upptäckt vad jag hör berättas och vad
jag sjölv minns om sambanden mellan de olika
landsdelarnas folk. Ekeljaktligheterna dem mellan varo
stora, men präglades av en viss liten hjärtlighet.

Karl Marx judiska socialism hade annat i huvudet
spredas sin drakländs radd. Trod klasshat, ut bland
landsbygden folk. Var och en var nöjd med sin lott

Uppfattning Posten 1933 av

MANN Olofsson
och fm Pommorp.